

Toen was er opeens een secretaris van de vennootschap

Vrijdag 1 Augustus 2003

Commissie-Tabaksblat creëert nieuwe functie

In hoofdstuk 2.3 van de conceptcode corporate-governance wordt opeens een nieuwe vennootschapsfunctionaris geïntroduceerd in de persoon van 'de secretaris van de vennootschap'.

De vanzelfsprekendheid waarmee de secretarisfunctie in de conceptcode wordt genoemd, staat haaks op het gebrek aan aandacht die aan de vennootschapssecretaris wordt gegeven in de juridische of andere vakliteratuur.

In de conceptcode krijgt de secretaris der vennootschap met name de taak toebedeeld de raad van commissarissen te ondersteunen en wordt hij ook door dit orgaan benoemd en ontslagen; verder wordt in de conceptcode geen aandacht besteed aan de taakinhoud van de secretaris der vennootschap, die toch breder is dan alleen het assisteren van de raad van commissarissen.

Volgens mij bestaat de kerntaak van de secretaris der vennootschap uit de voorbereiding van de besluitvorming door alle organen van de vennootschap (raad van bestuur, raad van commissarissen, aandeelhoudersvergadering), maar ook door de besturen van eventuele stichtingen die preferente- of prioriteits aandelen in de vennootschap houden.

De voorbereiding van te nemen besluiten houdt onder meer in het zorgen voor de agendering van te nemen besluiten, het tijdig oproepen van degenen die bij de besluitvorming zijn betrokken, het bewaken van quorumvereisten, waar nodig het publiceren van voorgenomen besluiten, het erop toezien dat de ondernemingsraad wordt betrokken bij de besluiten die daarvoor in aanmerking komen, alsmede het informeren van externe partijen (bijvoorbeeld de AEX, betrokken banken) die op grond van bestaande overeenkomsten, dan wel wet- en regelgeving, geïnformeerd dienen te worden over te nemen besluiten.

Vervolgens zorgt de secretaris voor de schriftelijke vastlegging van de genomen besluiten en voor de publicatie van de besluiten die daarvoor in aanmerking komen.

De commissie-Tabaksblat doet de aanbeveling de positie van de secretaris van de vennootschap wettelijk te verankeren in boek 2 BW.

Daar zie ik eerlijk gezegd het nut niet van in. Zolang we niet willen voorschrijven dat iedere vennootschap een secretaris van de vennootschap moet hebben en deze geen formele taken heeft in het besluitvormingsproces van de vennootschap, die ertoe zouden kunnen leiden dat bepaalde besluiten van vennootschapsorganen zonder zijn medewerking nietig of vernietigbaar zijn, zie ik niet in waarom we de positie van de secretaris in de wet zouden moeten verankeren. Een bestpracticereguleer lijkt mij daarvoor meer dan voldoende.

Omdat de functie van secretaris der vennootschap verantwoordelijkheden creëert bij alle organen van de vennootschap, pleit ik ervoor een bestpracticereguleer in te voeren onder het hoofdstuk 'raad van bestuur' waarin de benoeming van de secretaris der vennootschap wordt geïntroduceerd met een taakomschrijving als hierboven aangegeven. De secretaris dient te rapporteren aan de voorzitter van de raad van bestuur. Aan de benoeming en het ontslag van deze functionaris door de raad van commissarissen heb ik niet zo'n behoefte. Wel zou een bestpracticereguleer kunnen worden ingevoerd, namelijk dat de secretaris bij benoeming ook gezien wordt door een lid van de raad van commissarissen en dat bij een voorgenomen ontslag de voorzitter van de raad van commissarissen daarvan op de hoogte wordt gesteld. Onder het hoofdstuk raad van commissarissen kan dan wel gehandhaafd blijven dat de secretaris de raad van commissarissen bijstaat bij de uitvoering van zijn taken.

Ten slotte wil ik nog aandacht vragen voor de zogenoemde klokkenluiderregeling in de conceptcode. Daarin wordt bepaald dat interne klokkenluiders zonder gevaar voor hun rechtspositie in staat moeten zijn om te rapporteren aan de voorzitter van de raad van bestuur of een door hem aangewezen functionaris over onregelmatigheden van algemene, operationele aard binnen de vennootschap.

Ik pleit ervoor om deze regeling voor de secretaris der vennootschap, maar ook voor de functiehouders hoofd interne accountantsdienst en hoofd juridische zaken te verfijnen. Genoemde functiehouders zouden het recht moeten hebben om zich te wenden tot de voorzitter van de raad van commissarissen, als de voorzitter van de raad van bestuur binnen een maand na ontvangst van de door hen gemelde onregelmatigheden in hun ogen geen adequate maatregelen heeft genomen. Als er onregelmatigheden plaatsvinden op het niveau van de raad van bestuur zijn deze functionarissen bij uitstek degenen die dat kunnen waarnemen en betrokkenheid daarbij van de voorzitter van de raad van bestuur valt niet bij voorbaat uit te sluiten.

Paul Butzelaar

Mr. P.P.J. Butzelaar was tot 2000 directeur juridische zaken Koninklijke Ahold nv en heeft daar ook de functie van secretaris der vennootschap bekleed. Thans is hij raadsheer plaatsvervanger bij het Hof Amsterdam en heeft hij enkele commissarisfuncties.

Butzelaar, P.

(c) Het Financieele Dagblad 2003 alle rechten voorbehouden